

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1397/23-E
Sp. zn. ČŠIE-S-190/23 E

Název	Základní škola Ústí nad Orlicí, Školní 75
Sídlo	Školní 75, Kerhartice, 562 04 Ústí nad Orlicí
E-mail	reditelka@zskerhartice.cz
IČO	75 018 608
Identifikátor	600 104 290
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Helena Klosová
Zřizovatel	město Ústí nad Orlicí
Místo inspekční činnosti	Školní 75, Kerhartice
Inspekční činnost na místě	11. a 12. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Ústí nad Orlicí, Školní 75 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Ve škole se vzdělávalo v jedné přípravné třídě 14 žáků a ve třech třídách 34 žáků od prvního do pátého ročníku. Většina žáků do školy dochází z této okrajové části města (Kerhartice), několik žáků dojíždí z města Ústí nad Orlicí a blízkého okolí. Jeden žák se vzdělává

v zahraničí. Podpůrná opatření ve vzdělávání byla v době inspekční činnosti poskytována celkem 15 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (čtyřem v přípravném ročníku). Škola eviduje jednoho žáka s odlišným mateřským jazykem.

Výuka je vedena podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Škola pro všechny*, přílohou je *Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu*. Zájmové vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu školní družiny *Kdo si hraje, nezlobí*. Jedno oddělení školní družiny aktuálně navštěvuje 29 žáků (jedno volné místo). Stravování ve školní jídelně-výdejně zajišťuje školní jídelna Mateřské školy Ústí nad Orlicí, Sokolská 165.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od 1. 8. 2018 a splňuje odbornou kvalifikaci pro první stupeň. Vedle manažerské funkce vykonává činnosti třídní učitelky. Ve svých koncepčních záměrech rozvoje školy pro období let 2019-2024 vycházela ze znalosti místních podmínek a analýzy stavu školy. Pro všeobecné vzdělávání žáků se postupně daří zlepšovat učební podmínky, zatím se příliš nedaří ovlivnit snižující se počet žáků školy. Důvodem je např. následný přechod žáků na druhý stupeň úplné základní školy, širší nabídka zájmových kroužků ve městě i pracoviště zákonných zástupců. Zřizovatel opakovaně povoluje výjimku z nejnižšího počtu žáků ve třídě, tím se daří zachovat počet tříd.

Pravidla řízení a organizace vzdělávání jsou funkčně nastavena. Každodenní krátká vzájemná setkávání a spolupráce zaměstnanců podporují dobré vztahy v kolektivu a vzájemnou informovanost. Metodické orgány vzhledem k velikosti školy nejsou ustaveny. Kontrolní a hodnotící činnost ředitelka vykonává průběžně, věnuje pozornost práci jednotlivých učitelek a asistentek pedagoga (hospitace, monitorování jejich činnosti). Zpětná vazba, kterou jim poskytuje je ale málo důsledná. Zatím nepřispěla k odstranění některých nedostatků, např. v průběžné motivaci žáků k učení, v definování a vyhodnocení vzdělávacích cílů v hodině, v diferenciaci úkolů ve vztahu k individuálním vzdělávacím potřebám žáků, v součinnosti učitelky a asistentky pedagoga i úrovni závěrů hodin.

Poznatky z hospitační činnosti je nutné vyhodnocovat systematictěji a průběžně je s kolektivem diskutovat. Vhodný je i cílenější výběr témat pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v různých formách i konzultace s odbornými pracovišti (specifika zdravotních postižení, způsoby účinné podpory žáka, pravidla správné komunikace se sluchově postiženým žákem apod.). Škola nemá zajištěny služby psychologa nebo speciálního pedagoga. Pozitivní pro vzdělávání dětí v přípravné třídě a žáků je odborná kvalifikovanost všech učitelek, vychovatelky ve školní družině a činnost čtyř asistentek pedagoga (jedna v přípravné třídě).

Škola nabízí v posledním roce před zahájením školní docházky a pro úspěšný vstup dětí do první třídy vzdělávání v přípravném ročníku. Třídou se daří několik školních roků po sobě naplnit. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání rozšiřuje výuku anglického jazyka od prvního ročníku, výuka informatiky je v učebním plánu zahrnuta do čtvrtého a pátého ročníku. Z disponibilní časové dotace byl navýšen počet hodin pro český jazyk, matematiku a předměty ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*.

Materiální podmínky školy se ve spolupráci se zřizovatelem průběžně zlepšují a mají pozitivní dopad na vzdělávání. Velikost tříd umožňuje bezproblémovou výuku žáků dvou ročníků. Úroveň vzdělávání zvyšuje pěkné prostředí školy, odpovídající žakovský nábytek, nová školní knihovna i relaxační prvky na chodbách. Přípravná třída a v odpoledních

hodinách herna školní družiny poskytuje svým vybavením příjemné prostředí i podmínky pro zájmovou činnost. Nové vybavení žákovské šatny usnadňuje ukládání svršků. Zlepšilo vybavení a pracovní prostředí pro pedagogický kolektiv. K rozvoji infromatického myšlení žáků škola zajistila z projektových zdrojů notebooky a robotické pomůcky pro (bee-booty, elektronické stavebnice). Pro tělovýchovné aktivity škola pravidelně využívá blízká sportoviště TJ Sokol Kerhartice, školní zahradu i blízké přírodní okolí. Prostedí školy bylo opět čisté, vkusně upravené a doplněné výtvarnými pracemi a výrobky žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh sledovaných činností v přípravné třídě byl promyšlený se zřetelem na cílený rozvoj jednotlivých vzdělávacích oblastí. Pracovní atmosféra byla klidná a vstřícné jednání učitelky podporovalo u dětí pocit bezpečí. Učitelka a asistentka pedagoga respektovaly zdravotní a aktuální emoční stav dětí, vhodně reagovaly na jejich potřeby. Pozornost zaměřily i na vytváření pozitivních vztahů mezi nimi navzájem.

Vzdělávání žáků od prvního do pátého ročníku probíhalo v hospitovaných hodinách buď v jednom ročníku samostatně nebo ve dvou ročnicích zároveň. Úroveň organizace přímé a nepřímé práce žáků ve dvou ročnicích zároveň byla různá. Činnosti byly většinou zaměřené na procvičování a upevňování znalostí a zautomatizování postupů při řešení úloh. Žáci pracovali s různými názornými pomůckami, ojediněle plnili úkoly s využitím ICT.

Převažoval frontální způsob výuky. U některých žáků měly déletrvající nebo obtížnější úkoly vliv na jejich pozornost a udržení pracovního tempa. Pro spolupráci nebo vzájemné učení bylo vytvořeno minimum příležitostí. K dílčímu zlepšení soustředění přispěly krátké pohybové aktivity. Podle situace ve třídě je ale účelné zařazovat další relaxační cvičení, jednoduchá říkadla nebo písničky, krátké didaktické hry nebo využívat dohodnuté signály. Příležitost ke zlepšení je s ohledem na různé výukové možnosti také v promyšlené průběžné motivaci žáků a oceňování jejich úspěchů. Vzdělávací obsah učiva byl většinou nastaven pro všechny žáky na stejné úrovni, bez potřebného rozlišení jejich vzdělávacích možností, ať už s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, tak na žáky rychlejší.

Účinnost podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se spíše odvíjela od osobního přístupu a zkušeností učitelky. Vhodnější rozdělení ročníku na skupiny a zapojení přítomné asistentky pedagoga do ověřování úrovně čtení a promyšlenější metodické vedení žáků k práci s textem učitelky nevyužívaly. Na psaný projev žáků měla vliv nedostatečná metodická příprava a chybějící názorné ukázky a procvičení. Žáci se u některých cvičení museli doptávat na postup, nerozuměli některým úkolům. Zdařilý byl průběh výuky anglického jazyka, a to jak z hlediska využitých forem práce, vedení komunikace z velké části v daném jazyce i s aktivní podporou asistentky pedagoga. Empatický přístup učitelky byl příkladný pro získání důvěry žáka a pokračování v práci.

Přínosem pro vzdělávání žáků byla práce přítomných asistentek pedagoga. Účinnost jejich podpory se odvíjela od délky praxe a rozdělení vzájemných rolí s učitelkou. Někdy nebylo úplně zřejmé, jaká pravidla pro vzájemnou spolupráci jsou nastavena. Účelné je také zapojení asistentek i do udržování správného sezení žáků v lavici, úpravy pracovní plochy, návyků správného psaní apod. V hodinách, kde se vzdělává žák s přiznaným podpůrným opatřením z důvodu sluchového postižení, je nutné zlepšit osvojení a dodržování pravidel správné komunikace (např. navazovat pevný oční kontakt již na začátku rozhovoru s žákem, zajistit dobré podmínky pro odezírání, zpomalit tempo řeči, neotáčet se při výkladu u tabule k žákovi zády, ověřovat porozumění v kratších intervalech, zajistit směrovost slyšení

a vhodné akustické prostředí ve třídě, respektovat únavu žáka spojenou se zvýšenou pozorností, udržovat klid a řád ve třídě apod.).

Pro závěrečné shrnutí, zopakování důležitých poznatků a zhodnocení práce nebyl vždy vytvořen dostatečný časový prostor. Pokud bylo realizováno, tak většinou v rychlejším tempu a často jen učitelkou případně několika málo žáky. Zatím není zcela zautomatizováno stanovení výukových cílů v úvodní části hodiny a tím i vyhodnocení na jejím konci. Žáci byli oceňováni za výkony průběžně, poskytovaná zpětná vazba neměla vždy formativní charakter.

Průběh činností ve školní družině odpovídal cílům zájmového vzdělávání. Žáci měli po dopoledním vyučování dostatek času pro pohybovou relaxaci, hru, odpočinek i rozvoj nadání při různých činnostech. Výhodou pro zájmové vzdělávání je možnost využití všech prostor v budově, klidné přírodní prostředí a přilehlá sportoviště. Náměty činností, tematické oslavy a další organizované aktivity přispívají ke smysluplnému trávení volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola se zabývá hodnocením výsledků vzdělávání žáků pravidelně. Učitelky získávají zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností sledováním průběžné práce žáka, dále analýzou pracovních listů, testů a dalších výstupů, které shromažďují v portfoliu. Informace o naplňování očekávaných výstupů evidují formou klasifikace. Za jednotlivá pololetí žák obdrží ještě osobní dopis s konkrétnějšími informacemi o průběhu svého učení. Celkové i individuální výsledky žáků jsou vyhodnocovány pravidelně za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednání pedagogické rady. Přijímána jsou dílčí opatření i v průběhu školního roku. Zákonní zástupci jsou informováni o výsledcích vzdělávání žáků např. prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, při osobním setkání ve škole nebo prostřednictvím webových stránek školy.

Z analýzy celkového prospěchu žáků za ukončený školní rok 2022/2023 vyplývá, že prospěly s vyznamenáním dvě třetiny žáků. Hodnocení bylo pro žáky prvního i druhého ročníku velmi povzbuzující a motivační. Zejména v anglickém jazyce, který je vyučován již v prvním a druhém ročníku, byli žáci hodnoceni pouze klasifikačním stupněm výborný. Chování bylo hodnoceno pouze stupněm velmi dobré. Také výchovná opatření nejsou téměř využívána, pokud se drobné náznaky problémů v chování objeví, škola je okamžitě řeší. Rodinné prostředí školy, ve kterém se žáci, pedagogové i zákonní zástupci mezi sebou znají, je dobrým předpokladem pro rychlé odhalení případných projevů rizikového chování. Zameškané hodiny byly u všech žáků omluveny. V těchto výsledcích se odráží důraz školy na bezpečné prostředí a pozitivní sociální klima. Kladný vliv na tento stav má preventivní strategie školy, která je účelně zaměřena na předcházení rizikovému chování žáků a je přizpůsobena mladší věkové skupině.

Poradenské služby ve škole účinně zajišťuje tým školního poradenského pracoviště, které tvoří výchovná poradkyně a školní metodička prevence. V rámci poskytování poradenských služeb jsou řešeny situace v třídních kolektivech, realizace podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami včetně konzultací se zákonnými zástupci a odbornými pracovišti. Důraz škola klade na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na bezpečné chování chodce v silničním provozu i na rozvoj sociálních dovedností žáků.

Výsledky zájmového vzdělávání ve školní družině odpovídají výstupům a cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Žáci jsou průběžně účinně motivováni k získávání nových informací prostřednictvím zážitkových metod práce, jsou také systematicky vedeni

k sebepoznání, rozvoji osobnostních a sociálních dovedností. Žáci mohou více rozvíjet své dovednosti v zájmových kroužcích např. tanečně dramatickém, tvoření z různých materiálů a v *Předškoláčku* se mohou děti zábavnou formou připravovat na vstup do první třídy. Škola se pravidelně zapojuje do tematických akcí místní části a města.

Závěry

Vývoj školy

- Změna v personálním obsazení ve vedení školy,
- další zlepšení materiálních podmínek školy přispívá ke zvyšování úrovně vzdělávání,
- daří se naplňovat přípravnou třídu,
- snižuje se počet žáků v základní škole.

Silné stránky

- Celkovou atmosféru vzdělávání v přípravné třídě a základním vzdělávání příznivě ovlivňuje rodinné prostředí a vybavenost školy a menší počty dětí a žáků ve třídách. (1.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Kontrolní a hodnotící činnost vedení školy je málo důsledná, (2.1)
- pro naplnění vzdělávacích cílů převaha frontální výuky s minimem příležitostí pro aktivní učení žáků, (4.2)
- nízká míra zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb a s tím související formativní hodnocení ve vztahu k dosaženému pokroku žáků v základní škole. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat častější hospitační činnost vedením školy a sledovat přístup učitelek k individuálním možnostem žáků,
- promýšlet a častěji realizovat různé motivační formy povzbuzující žáky k učení,
- věnovat pozornost stanovování cílů vyučovací hodiny a jejich vyhodnocení v jejím závěru,
- využívat ve výuce metody vedoucí ke spolupráci žáků,
- v základní škole zařazovat činnosti pro podporu rychlejších žáků, uplatňovat účinné formativní hodnocení, ověřovat pochopení učiva žáky a strukturovat závěr hodiny,
- další vzdělávání pedagogů zaměřit na různé metody a formy práce, formativní hodnocení a práci s cílem hodiny, vzájemnou efektivní spolupráci učitelek a asistentek pedagoga,
- dbát na správné sezení žáků v lavici a dodržování návyků správného psaní.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 10. 2023
2. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2018
3. *Koncepce rozvoje školy v letech 2019-2024* ze dne 21. 1. 2019
4. Výjimka z nejnižšího počtu žáků ve třídě udělená zřizovatelem ze dne 23. 9. 2023
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
6. Zápisy z jednání pedagogické rady školní roky 2022/2023 a 2023/2024
7. Školní řád s účinností od 1. 9. 2023
8. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2023
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola pro všechny* s platností od 1. 9. 2021 a *Školní vzdělávací program přípravné třídy* s platností od 1. 9. 2020
10. Školní vzdělávací program školní družiny *Kdo si hraje, nezlobí* s platností od 1. 9. 2016
11. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní rok 2022/2023
12. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023
13. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2023/2024 (výběr)
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2023/2024 (výběr)
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 (výběr)
16. Dokumentace k prevenci rizikového chování a bezpečnosti žáků, školní rok 2022/2023 (výběr)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

3. 11. 2023